

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
STRATEGINIŲ PREKIŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1022
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo Nr. I-1022 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymą Nr. I-1022 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
STRATEGINIŲ PREKIŲ KONTROLĖS
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šio įstatymo paskirtis – užtikrinti veiksmingą strateginių prekių kontrolę, įgyvendinant tarptautinius susitarimus ir priemones, draudžiančius masinio naikinimo ginklų ir raketų, nešančių tuos ginklus, platinimą; užtikrinti tarptautinių įsipareigojimų vykdymą, kuriant Lietuvos Respublikoje kontrolės sistemą, integruotą į Europos Sąjungos ir tarptautinių neplatinimo susitarimų eksporto kontrolės sistemą, skatinti atsakingą modernių technologijų eksportą, siekiant užtikrinti Lietuvos saugumo ir užsienio politikos interesus.

2. Šio įstatymo tikslas – nustatyti strateginių prekių eksporto, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje, importo, įvežimo, tranzito, tarpininkavimo ir techninės pagalbos teikimo kontrolės sąlygas.

3. Šis įstatymas užtikrina Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų įstatymo priede, nuostatų įgyvendinimą.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šis įstatymas taikomas juridiniams ir fiziniams asmenims, užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialams, kurių veikla susijusi su karinės įrangos eksportu, importu, tranzitu (išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytą išimtį), tarpininkavimu, karinės įrangos įvežimu ir siuntimu Europos Sąjungoje, dvejopo naudojimo prekių eksportu, siuntimu (persiuntimu) Europos Sąjungoje, tarpininkavimo paslaugomis, technine pagalba ir tranzitu.

2. Šis įstatymas netaikomas karinės įrangos tranzitui, kai jį vykdo trečiosios šalies karinė institucija arba šios institucijos įgaliotas asmuo.

3. Dvejopo naudojimo prekių kontrolei šis įstatymas taikomas tiek, kiek šių klausimų nereglamentuoja 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2021/821, nustatančio Sąjungos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės režimą (nauja redakcija), nuostatos.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Dvejopo naudojimo prekės** – prekės, kaip jos apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/821 2 straipsnio 1 punkte.

2. **Karinė įranga** – gynybai skirti arba su ja susiję produktai, įtraukti į šio įstatymo 4 straipsnyje nurodytą Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą.

3. **Karinės įrangos gavėjas** – teisiškai atsakingas už iš tiekėjo gautą karinę įrangą Europos Sąjungoje įsisteigęs juridinis asmuo, užsienio juridinio asmens ir kitos organizacijos filialas ar fizinis asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra bet kuri valstybė narė.

4. **Karinės įrangos eksportas** – karinės įrangos išvežimas iš Lietuvos Respublikos teritorijos, įskaitant reeksportą, programinės įrangos ar technologijų perdavimas elektroninėmis priemonėmis, tarp jų telefaksu, telefonu, elektroniniu paštu, taip pat technologijos perdavimas žodžiu (kai technologija apibūdinama balso perdavimo priemonėmis) arba bet kokiais kitomis elektroninėmis priemonėmis į trečiosios šalies teritoriją.

5. **Karinės įrangos importas** – karinės įrangos įvežimas į Lietuvos Respublikos teritoriją, programinės įrangos ar technologijų perdavimas elektroninėmis priemonėmis, tarp jų telefaksu, telefonu, elektroniniu paštu, taip pat technologijos perdavimas žodžiu (kai technologija apibūdinama balso perdavimo priemonėmis) arba bet kokiais kitomis elektroninėmis priemonėmis iš trečiosios šalies teritorijos.

6. **Karinės įrangos įvežimas** – karinės įrangos įvežimas į Lietuvos Respublikos teritoriją iš bet kurios kitos valstybės narės teritorijos.

7. **Karinės įrangos reeksportas** – karinės įrangos, anksčiau importuotos į Lietuvos Respublikos teritoriją, eksportas iš jos.

8. **Karinės įrangos siuntimas** – bet koks karinės įrangos perdavimas arba perkėlimas iš Lietuvos Respublikos teritorijos kitos valstybės narės gavėjui.

9. **Karinės įrangos tiekėjas** – teisiškai atsakingas už karinės įrangos siuntimą Europos Sąjungoje įsisteigęs juridinis asmuo, užsienio juridinio asmens ir kitos organizacijos filialas ar fizinis asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra bet kuri valstybė narė.

10. **Karinės įrangos tranzitas** – karinės įrangos vežimas per Lietuvos Respublikos teritoriją iš trečiosios šalies teritorijos į trečiosios šalies teritoriją.

11. **Strateginės prekės** – dvejopo naudojimo prekės ir (ar) karinė įranga, įskaitant paslaugas, susijusias su šiomis prekėmis.

12. **Tarpininkavimas** – Lietuvos Respublikoje registruotų juridinių asmenų bei užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialų arba fizinių asmenų, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta yra Lietuvos Respublikoje, vedamos derybos, parengimas arba vykdymas sandorių, pagal kuriuos karinė įranga gali būti perduota iš Lietuvos Respublikos teritorijos, kitos valstybės narės teritorijos arba trečiosios šalies teritorijos į bet kurią kitą trečiąją šalį.

13. **Tarptautiniai neplatavimo susitarimai** – Vasenaro susitarimas dėl įprastinių ginklų ir dvejopo naudojimo prekių bei technologijų eksporto kontrolės (WA), Raketų technologijų kontrolės režimas (MTCR), Branduolinių tiekėjų grupė (NSG), Australijos grupė (AG), Konvencija dėl cheminio ginklo kūrimo, gamybos, kaupimo ir panaudojimo uždraudimo bei jo sunaikinimo (CWC), Konvencija dėl bakteriologinių ir toksinių ginklų kūrimo, gamybos ir saugojimo uždraudimo bei jų sunaikinimo (BTWC), Branduolinio ginklo neplatavimo sutartis (NPT), Sutartis dėl prekybos ginklais (ATT) ir kiti susitarimai bei tarptautiniai valstybių įsipareigojimai, kurių tikslas – politinėmis, ekonominėmis, diplomatinėmis ir teisinėmis priemonėmis užkirsti kelią cheminio, biologinio ir branduolinio ginklo platinimui ir neteisėtai prekybai įprastine ginkluote.

14. **Trečioji šalis** – valstybė, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė.

15. **Trečiosios šalies teritorija** – teritorija, nepriklausanti Sąjungos muitų teritorijai, apibrėžtai 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, su visais pakeitimais 4 straipsnyje.

16. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė.

17. Licencija ir leidimas šiame įstatyme suprantami ne kaip bendrasis leidimas verstis ūkine komercine veikla, bet kaip Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos išduotas leidimas nustatyta tvarka eksportuoti, importuoti, vežti tranzitu, tarpininkauti, įvežti ir Europos Sąjungoje siųsti licencijoje ar leidime nurodytą karinę įrangą ir eksportuoti, siųsti (persiųsti) Europos Sąjungoje, teikti tarpininkavimo paslaugas, techninę pagalbą, vežti tranzitu tik licencijoje ar leidime nurodytas dvejopo naudojimo prekes.

18. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme, Bendrojoje pozicijoje 2003/468/BUSP, Bendrojoje pozicijoje 2008/944 BUSP, Direktyvoje 2009/43/EB ir Reglamente (ES) 2021/821.

II SKYRIUS

STRATEGINIŲ PREKIŲ EKSPORTAS, SIUNTIMAS (PERSIUNTIMAS) EUROPOS SĄJUNGOJE, ĮVEŽIMAS, IMPORTAS, TRANZITAS, TARPININKAVIMAS, TECHNINĖ PAGALBA

4 straipsnis. Bendrasis karinės įrangos sąrašas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina Bendrąjį karinės įrangos sąrašą. Šis sąrašas turi atitikti Tarybos priimtą Europos Sąjungos bendrąjį karinės įrangos sąrašą (toliau – Bendrasis karinės įrangos sąrašas). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos užsienio politikos ir nacionalinio saugumo interesais, Bendrasis karinės įrangos sąrašas gali būti papildytas nacionalinėmis karinei įrangai priskiriamų prekių pozicijomis, kurioms būtų taikomi šio įstatymo 6 ir 7 straipsnio reikalavimai.

5 straipsnis. Strateginių prekių eksporto, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje, importo, įvežimo tranzito, tarpininkavimo ir techninės pagalbos kontrolę atliekančios valstybės institucijos ir įstaigos

1. Vyriausybė nustato strateginių prekių kontrolę atliekančias valstybės institucijas ir įstaigas, taip pat kontrolės atlikimo tvarką tiek, kiek to nenustato Reglamentas (ES) Nr. 2021/821 ir šis įstatymas.

2. Ekonomikos ir inovacijų ministerija organizuoja ir koordinuoja dvejopo naudojimo prekių eksporto, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje, tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės darbus ir karinės įrangos eksporto, importo, tranzito, tarpininkavimo, siuntimo Europos Sąjungoje ir įvežimo kontrolės darbus ir juos vykdo kartu su kitomis valstybės institucijomis bei įstaigomis šio įstatymo ir kitų strateginių prekių kontrolę reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Kontrolės sistemos funkcionavimui užtikrinti klausimai, susiję su strateginių prekių kontrole, Vyriausybės nustatyta tvarka taip pat yra svarstomi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos sudarytoje Strateginių prekių licencijų išdavimo klausimams spręsti komisijoje.

6 straipsnis. Karinės įrangos eksporto, importo, tranzito ir tarpininkavimo kontrolė

1. Karinės įrangos eksportui, importui, tranzitui ar tarpininkavimui yra privalomos eksporto, importo, tranzito ar tarpininkavimo licencijos, išskyrus šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytus atvejus.

2. Karinės įrangos eksporto, importo, tranzito ar tarpininkavimo licencijas išduoda, licencijų

galiojimą stabdo, licencijų galiojimo sustabdymą panaikina, jų galiojimą panaikina Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

3. Tarpininkavimas dėl A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių, skirtų A kategorijos ginklams ir priskirtų karinei įrangai, yra draudžiamas ir tarpininkavimo licencijos neišduodamos.

4. Karinės įrangos, kurią importuoja Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija ar jos įgaliota krašto apsaugos sistemos institucija, Lietuvos kariuomenė ir Vyriausybės įgaliota institucija, importui šio straipsnio 1 dalyje nurodyta Ekonomikos ir inovacijų ministerijos išduodama karinės įrangos importo licencija nereikalinga.

5. Karinės įrangos reeksportui remonto ar priežiūros tikslais, kai remonto ar priežiūros darbai yra numatyti pirkimo–pardavimo sutartyse arba garantiniuose įsipareigojimuose ir kai šią įrangą yra importavusi Krašto apsaugos ministerija ar jos įgaliota krašto apsaugos sistemos institucija arba Lietuvos kariuomenė, šio straipsnio 1 dalyje nurodyta Ekonomikos ir inovacijų ministerijos išduodama licencija nereikalinga.

6. B, C, D kategorijų ginklams, ginklų priedėliams, šaudmenims ir jų dalims, kontroliuojamiems Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nustatyta tvarka, šio straipsnio 1 dalyje nurodyta Ekonomikos ir inovacijų ministerijos išduodama licencija nereikalinga.

7. Eksporto, importo, tranzito ir tarpininkavimo licencijų rūšis, licencijų išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir licencijų galiojimo panaikinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

7 straipsnis. Karinės įrangos siuntimo Europos Sąjungoje ir įvežimo kontrolė

1. Karinės įrangos siuntimui iš Lietuvos Respublikos teritorijos į kitos valstybės narės teritoriją reikalingas siuntimo Europos Sąjungoje licencijas išduoda, jų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą panaikina ir licencijų galiojimą panaikina Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

2. Karinės įrangos siuntimo Europos Sąjungoje licencija, išduodama Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, nereikalinga, kai:

1) karinę įrangą siunčia Krašto apsaugos ministerija ar jos įgaliota krašto apsaugos sistemos institucija, Lietuvos kariuomenė, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos arba Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga;

2) karinė įranga tiekama Europos Sąjungos, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO), Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) arba kitoms tarpvyriausybiniams organizacijoms jų užduotims vykdyti;

3) karinės įrangos siuntimas yra būtinas valstybių narių bendradarbiavimo ginkluotės srityje programai įgyvendinti;

4) karinės įrangos siuntimas yra susijęs su humanitarine pagalba ištikus nelaimei arba yra dovana nepaprastosios padėties atveju;

5) siunčiami B, C, D kategorijų ginklai, ginklų priedėliai, šaudmenys ir jų dalys.

3. Pervežant karinę įrangą iš kitų valstybių narių per Lietuvos Respublikos teritoriją arba įvežant ją iš kitos valstybės narės į Lietuvos Respublikos teritoriją, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos išduodama licencija nereikalinga, išskyrus atvejus, kai Vyriausybė, vadovaudamasi nuostatomis, skirtomis viešajai tvarkai saugoti arba visuomenės saugumui užtikrinti, nustato tvarką turėti tam tikrų karinės įrangos kategorijų įvežimo į Lietuvos Respublikos teritoriją licencijas.

4. Lietuvos Respublikoje įsisteigę karinės įrangos gavėjai, Vyriausybės nustatyta tvarka turintys teisę įvežti karinę įrangą pagal kitų valstybių narių paskelbtas siuntimo licencijas, turi būti sertifikuoti dėl patikimumo. Sertifikuojamos tik karinę įrangą gaminančios įmonės karinės įrangos gavėjos.

5. Karinę įrangą gaminančios įmonės gavėjos patikimumas vertinamas pagal jos atitiktį šiems

reikalavimams:

- 1) įmonė turi turėti ne mažesnę kaip 2 metų patirtį karinės įrangos gamybos srityje;
- 2) įmonė privalo turėti licencijas ar leidimus gaminti arba tiekti rinkai karinę įrangą, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka tokios veiklos licencijos ar leidimai yra privalomi;
- 3) įmonė turi vykdyti veiklą, susijusią su karinės įrangos komponentų ir jų dalių integravimu;
- 4) neturi būti įsiteisėjusių teismo sprendimų, priimtų per paskutinius 3 metus, kuriuose būtų pripažinta, kad įmonė pažeidė strateginių prekių kontrolę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, arba įsiteisėjusių apkaltinamųjų teismo nuosprendžių dėl sertifikuojamo karinę įrangą gaminančio fizinio asmens, karinę įrangą gaminančios įmonės, kontroliuojančio asmens ar juridinio asmens administracijos vadovui įsiteisėjusio apkaltinamojo teismo nuosprendžio, neišnykusio ar nepanaikinto teistumo dėl padarytų nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų, nusikalstamų veikų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai, visuomenės saugumui, nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valdymo tvarkai, arba dėl tokio nusikalstamos veikos padarymo neturi būti vykdomas šio asmens baudžiamasis persekiojimas;
- 5) įmonė privalo turėti darbuotoją, atsakingą už karinės įrangos siuntimą ir eksportą;
- 6) įmonė privalo raštu įsipareigoti teikti strateginių prekių kontrolę atliekančioms institucijoms ar įstaigoms išsamią informaciją apie karinės įrangos galutinius vartotojus (pavadinimą, adresą ir telefoną) ar galutinį panaudojimą, taip pat laikytis eksporto apribojimų;
- 7) įmonė privalo turėti įdiegtą siuntimo ir eksporto valdymo sistemą ir turėti jos aprašymą;
- 8) įmonė Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka turi nebūti pripažinta neatitinkančia nacionalinio saugumo interesų.
6. Serifikatas neišduodamas, jeigu karinę įrangą gaminanti įmonė gavėja neatitinka šio straipsnio 5 dalyje nustatytų vieno ar daugiau reikalavimų.
7. Serifikatuota karinę įrangą gaminanti įmonė gavėja privalo pranešti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai apie gamybinės veiklos pasikeitimus, atsiradusius po serifikato išdavimo.
8. Serifikato galiojimas sustabdomas, jeigu serifikatuota karinę įrangą gaminanti įmonė gavėja nebeatitinka nors vieno iš šio straipsnio 5 dalies 2, 3, 5, 6, 7, 8 punktuose nustatytų reikalavimų arba neatlieka šio straipsnio 7 dalyje nustatytos pareigos.
9. Serifikato galiojimo sustabdymas panaikinamas, jeigu per Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 60 darbo dienų, pašalinamos serifikato galiojimo sustabdymą lėmusios aplinkybės.
10. Serifikato galiojimas panaikinamas, jeigu:
 - 1) serifikato galiojimo sustabdymą lėmusios aplinkybės nepašalinamos per Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nustatytą terminą;
 - 2) yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, kuriame pripažinta, kad karinę įrangą gaminanti įmonė gavėja pažeidė strateginių prekių kontrolę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, arba įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis ir neišnykęs ar nepanaikintas teistumas dėl šio straipsnio 5 dalies 4 punkte nurodytų nusikalstamų veikų;
 - 3) karinę įrangą gaminanti įmonė gavėja Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pateikė klaidinančią informaciją, klaidingus duomenis;
 - 4) to prašo serifikatuota karinę įrangą gaminanti įmonė gavėja;
 - 5) serifikatuota karinę įrangą gaminanti įmonė gavėja pasibaigė dėl likvidavimo.
11. Lietuvos Respublika pripažįsta kitoje valstybėje narėje įsisteigusioms karinę įrangą gaminančioms įmonėms gavėjoms išduotus serifikatus.
12. Lietuvos Respublikoje įsisteigusių karinę įrangą gaminančių įmonių gavėjų sertifikavimą atlieka Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

13. Karinės įrangos siuntimo Europos Sąjungoje licencijų rūšis, įvežimo licencijas ir jų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir licencijų galiojimo panaikinimo tvarką, taip pat sertifikatų išdavimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir sertifikatų galiojimo panaikinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

8 straipsnis. Dvejopo naudojimo prekių eksporto, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolė

1. Dvejopo naudojimo prekių eksportui reikalingas licencijas ir siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje leidimus, licencijas teikti tarpininkavimo paslaugas, taip pat licencijas teikti techninę pagalbą ir tranzito leidimus išduoda, jų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą panaikina ir licencijų galiojimą panaikina Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

2. Dvejopo naudojimo prekių, išvardytų Reglamento (ES) Nr. 2021/821 I priede, tranzitui pagal Reglamento (ES) Nr. 2021/821 7 straipsnio nuostatas gali būti taikomas reikalavimas gauti leidimą, jeigu strateginių prekių kontrolę atliekančios valstybės institucijos ir įstaigos nustato, kad prekės yra ar gali būti skirtos Reglamento (ES) Nr. 2021/821 4 straipsnio 1 dalyje nurodytiems naudojimui tikslams. Reglamento (ES) Nr. 2021/821 I priede neišvardytų dvejopo naudojimo prekių tranzitas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti uždraustas arba reikalavimas gauti leidimą nustatytas, kai prekės yra ar gali būti skirtos Reglamento (ES) Nr. 2021/821 4 straipsnio 1 dalyje nurodytiems naudojimui tikslams.

3. Dvejopo naudojimo prekių tranzitą kontroliuoja Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

4. Dvejopo naudojimo prekėms reikalingų eksporto licencijų, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje leidimų, licencijų teikti tarpininkavimo paslaugas ir techninę pagalbą ir tranzito leidimų išdavimo, licencijų ir leidimų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir jų galiojimo panaikinimo tvarką, reikalingų ekspertinių išvadų dėl prekių priskyrimo Reglamento (ES) Nr. 2021/821 I priedui teikimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

5. Reglamento (ES) Nr. 2021/821 9 straipsnyje nustatytais atvejais dvejopo naudojimo prekių, neišvardytų Reglamento (ES) Nr. 2021/821 I priede, eksportas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti uždraustas ar taikomas reikalavimas jam gauti leidimą.

9 straipsnis. Strateginių prekių galutinį panaudojimą patvirtinantis dokumentas

1. Trečiosios šalies ar siuntimo licencijas išduodančios valstybės narės valstybės institucijų prašymu juridiniam ar fiziniam asmeniui ar užsienio juridinio asmens ir kitos organizacijos filialui, importuojantiems arba įvežantiems strategines prekes, išduodamas galutinį panaudojimą patvirtinantis dokumentas.

2. Galutinį panaudojimą patvirtinančių dokumentų išdavimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

10 straipsnis. Atsisakymas išduoti licencijas ir leidimus, licencijų ir leidimų galiojimo sustabdymas, licencijų ir leidimų galiojimo sustabdymo panaikinimas ir jų galiojimo panaikinimas

1. Licencija ir leidimas neišduodami, jeigu:

1) jų išdavimas prieštarauja Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims, sankcijoms, įgyvendinamoms pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą, kriterijams, nurodytiems Bendrojoje pozicijoje 2008/944 BUSP, tarptautinių neplatavimo susitarimų nuostatomis, Lietuvos Respublikos užsienio politikos ir nacionalinio saugumo interesams;

2) fiziniam asmeniui, juridinio asmens kontroliuojančiam asmeniui ar juridinio asmens administracijos vadovui yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis ir neišnykęs ar nepanaikintas teistumas per paskutinius 3 metus dėl padarytų nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų, nusikalstamų veikų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai, visuomenės saugumui, nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valdymo tvarkai arba dėl tokio nusikalstamos veikos padarymo vykdomas šio asmens baudžiamasis persekiojimas;

3) yra aplinkybių, susijusių su strateginių prekių galutinio panaudojimo ar nukreipimo rizika, galimybių panaudoti strategines prekes masinio naikinimo ginklų gamybai rizika ar rizika, kad jos skirtos galutiniam kariniam naudojimui, jeigu paskirties vietos valstybei taikomas ginklų embargas;

4) eksportuotojas, importuotojas, tiekėjas, gavėjas ar tarpininkas Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pateikė klaidinančią informaciją, klaidingus duomenis;

5) fizinis asmuo, juridinis asmuo, užsienio juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialas Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka yra pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų;

6) fizinis asmuo, juridinio asmens kontroliuojantis asmuo ar juridinio asmens administracijos vadovas per pastaruosius 5 metus yra pažeidęs tarptautines sankcijas;

7) fiziniam asmeniui, juridinio asmens kontroliuojančiam asmeniui ar juridinio asmens administracijos vadovui yra įsiteisėjęs teismo nuosprendis ir neišnykęs ar nepanaikintas teistumas dėl labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo pagal Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą ar dėl nusikaltimo pagal užsienio valstybių baudžiamuosius įstatymus, kuris atitinka Baudžiamojo kodekso specialiojoje dalyje nurodytus labai sunkaus, sunkaus ar apysunkio nusikaltimo požymius ir už padarytą nusikaltimą nėra išnykęs ar panaikintas jo teistumas arba dėl tokio nusikaltimo padarymo vykdomas šio asmens baudžiamasis persekiojimas;

8) fizinio asmens, juridinio asmens kontroliuojančio asmens ar juridinio asmens administracijos vadovo atžvilgiu yra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl nusikalstamų veikų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 2 ir 7 punktuose;

9) turima informacijos apie riziką didinančius ar grėsmę nacionaliniam saugumui keliančius fizinio ar juridinio asmens ryšius su užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių fiziniais arba juridiniais asmenimis;

10) turima informacijos apie riziką didinančias ar grėsmę nacionaliniam saugumui keliančias fizinio ar juridinio asmens sąsajas su organizuotomis grupėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis ar palaikančiomis ryšius su asmenimis, įtariamais priklausymu joms.

2. Licencijos ir leidimo galiojimas sustabdomas, jeigu:

1) strateginių prekių kontrolę vykdančios valstybės institucijos ar įstaigos gauna informaciją, kad eksportuotojas, importuotojas, tiekėjas, gavėjas, tarpininkas ar techninės pagalbos teikėjas nesilaiko licencijoje ar leidime nustatytos tvarkos arba strateginių prekių kontrolę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų;

2) strateginių prekių kontrolę vykdančios valstybės institucijos ar įstaigos gavo informacijos, kad eksportuotojas, importuotojas, tiekėjas, gavėjas, tarpininkas ar techninės pagalbos teikėjas Ekonomikos ir inovacijų ministerijai yra pateikę klaidinančią informaciją, klaidingus duomenis;

3) strateginių prekių kontrolę atliekančios valstybės institucijos ar įstaigos gauna kitokios, negu deklaruota, informacijos, susijusios su strateginių prekių galutiniu panaudojimu;

4) gali būti pažeisti Lietuvos Respublikos užsienio politikos, nacionalinio saugumo interesai;

5) importuojančioje valstybėje kilo politinis ir karinis konfliktas;

6) strateginių prekių kontrolę vykdančios valstybės institucijos ar įstaigos gavo informacijos, kad

fizinis asmuo, juridinis asmuo, užsienio juridinių asmenų ar kitų organizacijų filialas Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka yra pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų;

7) strateginių prekių kontrolę vykdančios valstybės institucijos ar įstaigos gavo informacijos, kad fizinis asmuo, juridinio asmens kontroliuojantis asmuo ar juridinio asmens administracijos vadovas per pastaruosius 5 metus yra pažeidęs tarptautines sankcijas;

8) valstybei, į kurią numatyta eksportuoti strategines prekes, pradėtos taikyti tarptautinės sankcijos, įgyvendinamos pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą, kai licencija jau išduota;

9) strateginių prekių kontrolę vykdančios valstybės institucijos ar įstaigos gavo informacijos dėl atliekamo ikiteisminio tyrimo dėl fizinio asmens, juridinio asmens kontroliuojančio asmens ar juridinio asmens administracijos vadovo, įtariamų kuriuo nors nusikaltimu žmoniškumui ar karo nusikaltimu, kuria nors nusikalstama veika Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai, visuomenės saugumui, nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valdymo tvarkai, arba byla dėl šių nusikalstamų veikų perduota teismui;

10) strateginių prekių kontrolę vykdančios valstybės institucijos ar įstaigos gavo informacijos, kad atliekamas ikiteisminis tyrimas dėl fizinio asmens, juridinio asmens kontroliuojančio asmens ar kad juridinio asmens administracijos vadovo atžvilgiu pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl nusikalstamų veikų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 2 ir 7 punktuose, arba byla dėl šių nusikalstamų veikų perduota teismui.

3. Licencijos ir leidimo galiojimo sustabdymas panaikinamas, jeigu per Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 60 darbo dienų, išnyksta arba pašalinamos licencijos galiojimo sustabdymą lėmusios aplinkybės.

4. Licencijos ir leidimo galiojimas panaikinamas, jeigu:

1) licencijos ar leidimo galiojimo sustabdymą lėmusios aplinkybės nepašalinamos arba neišnyksta per Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nustatytą terminą arba

2) yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, priimtas per paskutinius 3 metus, kuriuo pripažinta, kad licencijos ar leidimo turėtojas pažeidė strateginių prekių kontrolę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, arba yra įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis dėl šio straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytų nusikalstamų veikų; yra fizinio asmens, įmonę kontroliuojančio asmens ar administracijos vadovo galiojantis teistumas dėl nusikalstamų veikų, įvardytų šio straipsnio straipsnio 1 dalies 2 ir 7 punktuose;

3) licenciją ar leidimą turinti įmonė pasibaigė dėl likvidavimo;

4) licencijos ar leidimo turėtojas – fizinis asmuo – pripažįstamas neveiksniu, miršta arba pripažįstamas mirusiu arba nežinia kur esančiu;

5) tais atvejais, kai fizinio asmens, įmonę kontroliuojančio asmens ar administracijos vadovo atžvilgiu yra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl nusikaltimų, įvardytų 10 straipsnio 1 dalies 2 ir 7 punktuose.

III SKYRIUS

DUOMENŲ APIE STRATEGINES PREKES PATEIKIMAS, KAUPIMAS, APSKAITA, KEITIMASIS INFORMACIJA IR KONTROLĖS PRIEMONĖS

11 straipsnis. Duomenų apie strategines prekes pateikimas ir keitimasis informacija

1. Juridiniai ir fiziniai asmenys bei užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialai, nustatyta tvarka vykdančys strateginių prekių eksportą, importą, tranzitą, siuntimą (persiuntimą)

Europos Sąjungoje, įvežimą, tarpininkaujantys sandoriams, teikiantys techninę pagalbą, ar šių prekių galutiniai vartotojai privalo pateikti strateginių prekių kontrolę atliekančioms valstybės institucijoms ir įstaigoms visus strateginių prekių kontrolei atlikti reikalingus duomenis. Duomenų pateikimo tvarką reglamentuoja Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

2. Strateginių prekių kontrolę atliekančios valstybės institucijos ir įstaigos, siekdamos užtikrinti strateginių prekių eksporto, importo, tranzito, tarpininkavimo, techninės pagalbos, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje ir įvežimo kontrolės veiksmingumą, tarpusavyje bendradarbiauja ir pagal kompetenciją konsultuojasi ir keičiasi informacija su kompetentingomis valstybių narių institucijomis leidimų ir licencijų išdavimo ir kitais strateginių prekių kontrolės klausimais.

3. Informacija apie strateginių prekių eksportą, importą, tranzitą, tarpininkavimą, techninės pagalbos teikimą, siuntimą (persiuntimą) Europos Sąjungoje, įvežimą ar kita su šių prekių kontrole susijusi informacija Europos Sąjungos institucijoms, valstybėms narėms, tarptautiniams neplatinimo susitarimams bei tarptautinėms organizacijoms teikiama vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktais, reguliuojančiais Europos Sąjungos eksporto kontrolės režimą, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos įsipareigojimus.

4. Valstybės, tarnybos arba komercinę paslaptį sudarantys duomenys ir informacija apie strategines prekes šių prekių kontrolę vykdančioms valstybės institucijoms ir įstaigoms teikiami bei šiose institucijose ir įstaigose kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo ir kitų įstatymų, reguliuojančių valstybės registrų ir informacinių sistemų saugą, nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Duomenų apie strategines prekes kaupimas

1. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos dokumentų valdymo sistemoje kaupiami ir strateginių prekių kontrolei atlikti naudojami duomenys, susiję su strateginių prekių eksporto, importo, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje, įvežimo, tarpininkavimo, techninės pagalbos ir tranzito licencijomis ir leidimais, bei duomenys apie juridinius ir fizinius asmenis, užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialus, nustatyta tvarka eksportuojančius, importuojančius, vežančius tranzitu strategines prekes, tarpininkaujančius sandoriams ir teikiančius techninę pagalbą, taip pat duomenys apie šių prekių galutinius vartotojus ar kitaip su strateginėmis prekėmis susijusius asmenis.

2. Strateginių prekių eksporto, importo, tranzito, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje, įvežimo, tarpininkavimo ir techninės pagalbos teikimo statistinius duomenis renka, apdoroja ir Statistikos duomenų teikimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka teikia muitinės įstaigos ir Lietuvos statistikos departamentas.

13 straipsnis. Duomenų apie strategines prekes apskaita

1. Juridiniai ir fiziniai asmenys bei užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialai, kuriems yra išduotos dvejopo naudojimo prekių eksporto licencijos, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje licencijos ir leidimai, tarpininkavimo paslaugų ir techninės pagalbos teikimo licencijos, tranzito leidimai, karinės įrangos eksporto, importo, tranzito, tarpininkavimo, siuntimo ar įvežimo licencijos ir leidimai, Vyriausybės nustatyta tvarka privalo tvarkyti išsamią duomenų apie eksportuotas, siųstas (persiųstas), importuotas, gabentas tranzitu strategines prekes arba prekes, dėl kurių suteiktos tarpininkavimo paslaugos ir techninė pagalba, apskaitą. Šios apskaitos dokumentuose turi būti sukaupta informacijos, leidžiančios nustatyti tų asmenų tapatybę, prekių kiekį, kokybę, rūšį, vertę, eksportuotojo, importuotojo, vežėjo, tarpininko, techninės pagalbos teikėjo, dvejopo naudojimo prekių ir (ar) karinės įrangos gavėjo, tiekėjo pavadinimus ir adresus, strateginių prekių galutinį panaudojimą ir galutinį vartotoją.

2. Juridiniai ir fiziniai asmenys bei užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialai privalo saugoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytos strateginių prekių duomenų apskaitos dokumentus ne mažiau kaip 10 metų nuo kalendorinių metų, kuriais atitinkamos prekės buvo eksportuotos, importuotos, įvežtos, vežtos tranzitu, siųstos (persiųstos) Europos Sąjungoje ir dėl šių prekių teiktos tarpininkavimo paslaugos ir techninė pagalba, pabaigos, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai, reguliuojantys įmonių dokumentų saugojimo terminus ir reikalavimus, nenustato ilgesnio termino.

14 straipsnis. Strateginių prekių kontrolės atlikimas

1. Strateginių prekių eksporto, importo, tranzito, tarpininkavimo, techninės pagalbos teikimo, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje ir įvežimo kontrolę atliekantys asmenys turi teisę tikrinti, kaip juridiniai ir fiziniai asmenys bei užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialai, vykdančys strateginių prekių eksportą, importą, tranzitą, tarpininkavimą, techninę pagalbą, siuntimą, įvežimą, ar strateginių prekių galutiniai vartotojai laikosi šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių strateginių prekių kontrolę, reikalavimų, taip pat turi teisę patekti į teritoriją ir patalpas, kuriose yra saugomos ar naudojamos strateginės prekės, gauti strateginių prekių apskaitos dokumentus ir kitą kontrolei atlikti reikalingą informaciją. Strateginių prekių kontrolės atlikimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatyta tvarka į Lietuvos Respubliką importuotos strateginės prekės gali būti tikrinamos eksportuojančių valstybių prašymu, taip pat dalyvaujant šių valstybių atstovams, o Lietuvos Respublikos atstovai gali būti įgalioti patikrinti iš Lietuvos Respublikos eksportuotas strategines prekes importuojančioje valstybėje.

3. Importuotas ir įvežtas į Lietuvos Respubliką strategines prekes gali tikrinti tarptautinės inspekcijos, pagal tarptautines sutartis turinčios įgaliojimus kontroliuoti, kaip įgyvendinami tarptautiniai neplatinimo susitarimai.

4. Strateginių prekių eksporto, importo, tranzito, siuntimo (persiuntimo) Europos Sąjungoje, įvežimo tarpininkavimo ir techninės pagalbos kontrolę atliekantys asmenys privalo užtikrinti iš juridinių ir fizinių asmenų bei užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialų gautos informacijos apsaugą Lietuvos Respublikos įstatymų, reguliuojančių valstybės registrų ir informacinių sistemų saugą, nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

Už šio įstatymo pažeidimus juridiniai ir fiziniai asmenys bei užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialai atsako pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą ir Baudžiamąjį kodeksą.

Lietuvos Respublikos strateginių prekių
kontrolės įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2003 m. birželio 23 d. Tarybos bendroji pozicija 2003/468/BUSP dėl tarpininkavimo ginklų prekyboje kontrolės.

2. 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944 BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę, ir 2019 m. rugsėjo 16 d. Tarybos sprendimas (BUSP) Nr. 2019/1560, kuriuo iš dalies keičiama Bendroji pozicija 2008/944 BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę.

3. 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo.

4. 2021 m. gegužės 20 d. Reglamentas (ES) 2021/821, nustatantis Sąjungos dvejojo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės režimą (nauja redakcija).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja po trijų mėnesių nuo jo paskelbimo.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Licencijų ir leidimų prašymams, pateiktiems iki šio įstatymo įsigaliojimo, taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusio Strateginių prekių kontrolės įstatymo nuostatos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas